

Orientering

Til ØU

Videns- og beslutningsgrundlag for regulering af begrønning i Københavns kommuneplan

Resumé

Økonomiforvaltningen vil, med inddragelse af Klima-, Teknik og Miljøforvaltningen, udarbejde et vidensgrundlag, som kan danne basis for en politisk beslutning om hvorvidt, og i så fald hvordan, en regulering af begrønning (som muliggjort i planloven fra 2024) kan indarbejdes i Københavns kommuneplan. Der vil blive opstillet en eller flere potentielle modeller for fastsættelse af en regulering af begrønning, og fordele og ulemper vil blive præsenteret på et oplyst grundlag.

Sagsfremstilling

Den 20. august 2025 behandlede Økonomiudvalget sagen "Stillingtagen til hensigtserklæring fra Kommuneplan 2024 om kommuneplantillæg for bynatur", med en indstilling om, at der ikke umiddelbart blev udarbejdet et kommuneplantillæg, men at der i Budget 2026 blev afsat midler til en analyse, der kunne danne grundlag for en eventuel fastsættelse af en procentdel med grønne arealer i kommuneplanens rammebestemmelser, som planlovens §11b, punkt 4, giver mulighed for. Sagen blev sendt retur til Økonomiforvaltningen af et samlet udvalg.

I sagen påpegede Økonomiforvaltningen en række potentielle uhenigtsmæssigheder ved et eventuelt kommuneplantillæg om en begrønningsprocent uden det rette datagrundlag. Forvaltningen påpegede blandt andet risikoen for, at det i visse tilfælde kan føre til mindre grønt end i dag.

Økonomiforvaltningen har sidenhen været i dialog med Klima-, Teknik- og Miljøforvaltningen om muligheder for kommuneplanregulering af begrønning. Økonomiforvaltningen vil, med inddragelse af Klima-, Teknik- og Miljøforvaltningen, udarbejde et vidensgrundlag forud for en politisk beslutning om en eventuel ny regulering af begrønning i kommuneplanens rammer.

Københavns Kommune har i dag ikke et overblik over, hvad en beregnet andel af begrønning i Københavns lokalplaner er. Det skyldes, at kravene til begrønning er konkret fastsat og varierer fra lokalplan til lokalplan. De er i dag ikke formuleret som en procentdel eller lignende, da planlovens

09-06-2026

Sagsnummer i F2
2026 - 9923

Dokumentnummer i F2
10813793

Sagsnummer eDoc
2026-0157278

Sagsbehandlere
Ditte Marie Schouenborg/
Birthe Bertelsen

bestemmelser for reguleringen af begrønning i lokalplaner er mere åbne end bestemmelsen, der er kommet ind i loven vedrørende kommuneplanen. Udgangspunktet er således ikke kendt og det vil, med det nuværende vidensgrundlag, være svært at vælge et niveau, der både er realistisk (en væsentlig andel af friarealerne skal fortsat bruges til færdsel, ikke-overdækket cykelparkering, brandredning etc.) og udtryk for en forøgelse, som vurderes at være politisk efterspurgt.

Klima-, Teknik- og Miljøforvaltningen har foreslået en anden mulig metode end en begrønningsprocent til fastsættelse af et begrønningskrav i kommuneplanen - værktøjet biofaktor. Med en biofaktor værdisættes grønne arealer forskelligt, så eksempelvis buske og træer værdisættes højere end klippet græs, når de ud fra areal omregnes til et samlet biofaktor-tal i et givent projekt. Klima-, Teknik- og Miljøforvaltningen har det seneste halve år haft opmærksomhed på biofaktormetoden i lokalplanarbejdet. Det er dog afgørende at se på vedtagne lokalplaner i forbindelse med fastsættelse af et eventuelt biofaktor-niveau, da den samlede prioritering af områdets anvendelser og andre krav (fx brand) først er afklaret ved lokalplanprocessens afslutning.

Det bemærkes, at en biofaktor medfører en mere detaljeret regulering på kommuneplanniveau, og den vil skulle beskrives udtømmende i kommuneplanen for at kunne anvendes, da planloven alene indeholder begrønning defineret som procent og ikke biofaktor.

Økonomiforvaltningen vil, med inddragelse af Klima-, Teknik- og Miljøforvaltningen, udarbejde en kvantitativ analyse, som undersøger disponeringen af friarealer i et dækkende og repræsentativt udsnit af nyere lokalplaner, der både har fokus på, hvor stor en procentdel der er begrønnet, og hvilken biofaktor-score arealerne har.

På den baggrund kan der opstilles en eller flere potentielle modeller for fastsættelse af en eventuel kommuneplanregulering af begrønning, som både er realistisk og ambitiøs, og fordele og ulemper kan præsenteres på et oplyst grundlag.

Grøn planlægning i Kommuneplan 2024

Det bemærkes derudover, at Københavns Kommunes høje ambitionsniveau i forhold til byens natur og øget biodiversitet er vægtet højt i Kommuneplan 2024. Det afspejles i både kommuneplanens hovedstruktur, retningslinjer og rammer for lokalplanlægning.

Kommuneplanens retningslinje om *"Bynatur og byens grønne træk"* lægger op til en generelt ambitiøs tilgang til begrønning i lokalplanlægningen, hvor kommuneplanen i dag omfatter mulighed for at fastsætte bestemmelser om omfang og kvalitet af bynatur. Klima-, Teknik- og Miljøforvaltningen har fokus på at sikre, at så stor en andel af friarealerne

som muligt begrønnes og udnyttes således i dag i fuldt omfang planlovens muligheder for regulering i lokalplanlægningen.

Ud over regulering af det grønne i lokalplanlægningen for nye projekter er der megen anden regulering i kommuneplanregi, som har betydning for byens grønne områder og for hvor grøn byen samlet set er og bliver.

I Kommuneplan 2024 er der målsætninger for byens offentligt tilgængelige grønne områder, hvor der arbejdes for en afstand på maksimalt 500 m til et større grønt område (over to hektar) fra boliger i nye bydele og maksimalt 300 m til et blått eller grønt område fra boliger i den resterende by. Kommuneplanens hovedstruktur skitserer forslag til seks nye grønne områder over to hektar, blandt andet i Jernbanebyen og i Ydre Nordhavn.

Planlægning for det sammenhængende overordnede grønne cykelrutenet er også en del af Kommuneplan 2024, og realiseringen sker i takt med, at der bevilges midler hertil. Andre grønne stiforbindelser kan planlægges og etableres uden at være reguleret i kommuneplanen. På samme måde kan der planlægges for flere lommeparker indenfor Kommuneplan 2024, typisk ved at ændre pladser og andre arealer uden meget grønt til små grønne arealer, hvilket ikke kræver nogen kommuneplanregulering

Københavns Kommuneplan 2024 udpeger desuden naturområder og økologiske forbindelser, inkl. potentielle områder og forbindelser, til det nationale "Grønt Danmarkskort". Københavns Kommuneplan 2024 rummer desuden bestemmelser for "Grønne kiler og landskab", hvor der er udpeget områder til grønne kiler og bykiler på baggrund af landsplandirektiv for hovedstadsområdet.

Økonomi

Ingen.

Videre proces

Når analysen er udarbejdet, vil Økonomiforvaltningen udarbejde et beslutningsoplæg til Økonomiudvalget om modeller for en eventuel begrønningsprocent eller en biofaktor. Hvis analysedata foreligger tids nok, kan der forelægges en sag om et selvstændigt tillæg til Kommuneplan 2024 primo 2027. Det vil dog kræve en ekstra koordinering med, og eventuelt ændring af de igangværende lokalplanprocesser, da et sådant tillæg, midt i planperioden, vil være bindende for lokalplaner i hele byen. Alternativt kan en beslutning om en eventuel regulering træffes i forbindelse med Københavns Kommuneplan 2028.

Bilag

Ingen bilag.